

Կ'ՈՒԶԵՍ ՅՈԳԵԻՈՐԱԿԱՆ ԸԼԼԱԼ

Պատանի մը, երբ խնայական հասունութեան կը հասնի եւ մտածումն ու դատողութիւնը կը սկսին կերտել իր մէջ անհատականութիւնը, ինքզինք կը գտնէ իր կեանքի ամենալուրջ հարցականին առջեւ. թէ՛ ի՞նչ պիտի ըլլայ իր ապագան, ի՞նչ արհեստի կամ արուեստի պիտի հետեւի, ինչպէ՞ս ձեռն շունչ պիտի տայ իր կեանքին՝ որպէսզի ան ըլլայ բարոյապէս գեղեցիկ եւ մնայուն արժէք ներկայացնէ հանրութեան մէջ:

Կր մտածէ, կ'ուսումնասիրէ, կ'որոշէ եւ ի վերջոյ կը կազմէ ապագայի իր մեծ ծրագիրը:

Խոկումներու մէջ խորատուղ, յանկարծ կը զգայ անադմուկ բարասումը իր սրտին եւ իր մեծ երազին քերմութենէն ուղեւորուած, կը սկսի բարբառիլ:

— Բժիշկ պիտի ըլլամ, որ փրկեմ դատաւանջ հիւանդներու կեանքը:

— Փաստարան պիտի ըլլամ, որ պաշտպանեմ զրկուածներու դատը:

— Առեւտրական պիտի ըլլամ, որ նութապէս օգնեմ ազգիս կարօտեալներուն:

— Հոգեւորական պիտի ըլլամ, որ քարոզեմ Քրիստոսի Աւետարանին ճշմարտութիւնները:

Ամէն արուեստագէտ, ամէն խնայական եւ գիտական տաղանդ, որ մնայուն ստեղծագործութիւններով կը ճառագայթէ յաւերժութեան մէջ, իր կազմութեան նախաընթացին անցեր է մտածումի, որոշումի, աշխատանքի, զրկանքի ու զոհողութեան տաղանդներէն եւ յաղթեր է իր խռայի ճամբուն վրայ ստեղծուած գոռաբութիւններուն եւ արգելքներուն:

Հաւատքն ու կամքը զաղափարական գործիչներուն ապառաժեայ յենարաններն են եւ անոնց համար զաղար կամ նահանջ չկայ, նոյնիսկ անհնարին նկատուած կատարներու վերելքը չի մթազներ իրենց նուաճումի լաւատեսութիւնը:

Մեարոպ Մաշտոց, Գրիգոր Նարեկացի, Մխիթար Սեբաստացի, Կոմիտաս Վարդապետ եւ բազմաթիւ Հայ հանճարներ հա-

սեր են մեծութեան եւ սրբութեան բարձունքները եւ արդարօրէն հռչակուել են անմահ բարերարները Հայ ժողովուրդին: Անոնք հասեր են այդ մեծարելի հանգրձաններուն՝ խորագոյն հաւատքէ եւ կրօնիթեալ կամքէ մը զսպանակուած:

Անոնց հետ հազարաւորներ ճամբայ ելան սկիզբն երազներով, բայց իրենց նրպատակի ճամբուն վրայ գոռաբութիւններէ պարտուելով կորսուեցան անհետ:

Անշուշտ յաջողութիւնը ամէն մարդու ժպտիք, ամէն մարդ չի կրնար մեծ ըլլալ, սուրբ ըլլալ, տաղանդ կամ հանճար ունենալ:

Յաղթանակի գափնեպսակները զաղարեր են ճակատները ա՛յն մարդիկներուն, որոնք վազեր են, առանց կանդ առնելու կէս ճամբան եւ յաջողեր են՝ չնորհիւ իրենց կորովի յարատեւութեան հասնիլ փառասրումի հանգրուանին:

Կեանքի պայքարին մէջ հաւատք եւ կամք շունեցողները դատապարտուած են դառնալու հասարակութեան մարմնոյն վրայ բոյն հաստատած մակարոյժներ, այսինքն ընկերային բարոյականը հարուածող մասարարներ, որոնց աւերիչ արարքներէն կը տուժեն մարդիկ եւ համայնքներ:

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՊԱՇՏՅՈՆԸ

Կայ պաշտօն մը, որ առանձնայատուկ նկարագիր եւ կոչում ունի եւ հիմնովին տարբեր է հանրային կեանքի մէջ գործադրուած բոլոր միւս պաշտօններէն ու ասպարէզներէն:

Փոքրաթիւ բնութեանքներ են այս պաշտօնին հետամուտ եղողները: Որովհետեւ լաւ գիտեն թէ այդ ասպարէզին մէջ միշտ պատրաստ պէտք է ըլլան զոհելու եւ զոհուելու, զրկուելու եւ նախատուելու, հալածուելու եւ խաչուելու:

Թէեւ պէտք է խոստովանիլ թէ այդ պաշտօնին ուխտապահօրէն ծառայողը մարմնով կը տկարանայ, բայց հոգով կը զորանայ, ստացուածքներով կ'անշքանայ,

բայց չնորհներով կը հարստանայ, չատ ան-
գամ բարոյականով ալ կը տուժէ, բայց ի
վերջոյ երկինք կը փառաւորէ զինք:

Հոգեւորականին պաշտօնն է առիկա:

Աշխարհի ամէն տեսակ դորձերու եւ
պաշտօններու հետեւողները հետամուտ են
կեանքը վայելելու իր նիւթական բարիքնե-
րուն մէջ, մինչդեռ ճշմարիտ հոգեւորա-
կանը՝ իր պաշտօնին պարտականութիւն-
ներով՝ կը դորձէ ապագայ կեանքին համար
միայն:

Ան՝ աւետարանական ճշմարտութիւն-
ներով կը ջանայ համոզել իր բանասեր հո-
տը, թէ գերեզմանը մարդկային կեանքին
վախճանը չէ, թէ՛ նիւթական վայելքներն
ու սրտախնկերը չեն տեսական երջանկու-
թեան աղբիւրները, թէ՛ իսկական մարդը
հոտն է, մարմինը չէ, թէ՛ ճշմարիտ քրիս-
տոնեան աշնուազօյն կոչում մը ունի երկրի
վրայ եւ իր բարեպաշտական ղոհողութիւն-
ներով նախասահմանուած է ժառանգելու
յախտնական կեանքը:

Տխար հոգեւորականը երբեք ըստ
հորտը երբ կը հալածուի Աստուծոյ փառ-
քին եւ մարդոց հոգեւոր յուսաւորութեան
համար: Փիտէ թէ իր անձնուրաց ծառայու-
թեան գնահատանքի կշիռը կը դառնուի ար-
քայութեան մէջ եւ ոչ թէ երկրի վրայ:

Ափսոս ալն հոգեւորականներուն, ոոոնք
նուիրապետական բարձրագոյն գիրքերու
վրայ շահեր եւ սրտախնկեր կը տեւջան, ժո-
խանակ ծառայութեան եւ խոնարհութեան
արժանիք ցուցարկելու:

Այս եղական պաշտօնը Քրիստոսի ձեռ-
քով տրուած է իրեն, որպէսզի մահկա-
նացու մարդը դարձնէ երկնաքաղաքացի:

ԿՈՒՋԵՍ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒ

Եթէ անկեղծօրէն կ'ուզես ու կ'երազես
դուն ալ նուիրական օր մը ծունկի գալ Տի-
րոջ Ս. Սեղանին առջեւ, զգալ զլիսուղ վր-
բայ եպիսկոպոսի մը Ս. Աջը, ոտանայ
անկէ ձեռնադրութեան եւ օծումին շնորհը
եւ ըլլալ կրօնական, պէտք է այժմէն պատ-
րաստուիս սրբել հոգիդ եւ մարմինդ աշ-
խարհային արատներէ, որպէսզի կարենաս
ուխտել աշխարհը մանկ շնորհապարզ նը-
ւիրականքու արժանաւորութեամբ:

Մտածէ պահ մը, որ քեզ ձեռնադրող ե-

պիսկոպոսը իրմէ չէ որ կու տայ քեզի այդ
շնորհը: Ինքն ալ իր կարգին ուրիշէ մը ա-
ռաւ զայն եւ այդ ուրիշը՝ իր նախորդէն:
Եւ այսպէս զէպի ետ երթալով, ձեռնադ-
րութեան շղթային առաջին օղակին կը
հասնինք, որ Քրիստոսն է, եւ որուն Ամե-
նասուրը Ձեռքը հանդէսցաւ Առաքեալներուն
վրայ եւ անոնք ալ իրենց ձեռքերը դրին
մեր հայրապետներուն վրայ:

Քրիստոս քահանայապետութիւնն չժա-
ռանդեց ոչ մէկէն, ալլ ուղղակի զայն ստա-
ցաւ իր երկնաւոր Հօրմէն:

Մտածէ, որոշէ եւ ուխտէ, որ դուն ալ
օղակներէն մէկը ըլլաս այդ սուկի շղթային:

ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Քրիստոսի եկեղեցին, իրրեւ մարմինն եւ
հոգին, իրեն պատուանդան ունի թէ՛ նիւ-
թական եւ թէ՛ աննիւթական աշխարհները,
թէ՛ երկիրը եւ թէ՛ երկինքը: Իր հոգեւոր
մարմնին մաս կը կազմեն թէ՛ աշխարհաքա-
ղաքացիները եւ թէ՛ երկնաքաղաքացիները:

Նոյի Տապանը միայն Փիղիբական փոր-
կութիւն բերաւ իր բնակիչներուն:

Տապանէն ներս մտնող կենդանին կամ
զայլը դուրս ելաւ կրկին կենդանի եւ զայլ:
Բայց եկեղեցին, որ քրիստոնեայ աշխար-
հին փրկութեան տապանն է, խաղաղու-
թիւն, սէր եւ շնորհ կու տայ իր կամարնե-
րուն ներքեւ ապաշխարող հոգիներուն:

Հոգեւորականը պէտք է բարացուցէ Քրի-
ստոսի եկեղեցին՝ Քրիստոսի շնորհնե-
րով: Ինչ որ կ'ընէ, կ'ընէ ու կը քարոզէ,
ու որ կ'երթայ եւ որոնց հետ որ կը յարա-
բերի՝ հանրութեան կողմէ բծախնդիր ու-
շադրութեան առարկայ է իր պաշտօնին բե-
րումով:

Հոգեւորականը թէեւ ըստ երեւոյթին
մարդ է մարդկային կարողութիւններով եւ
տկարութիւններով, բայց ըստ էութեան
բարոյական անձնաւորութիւն մըն է եւ իր
պաշտօնին ուղղութիւնն ու ներշնչումը
կ'առնէ երկինքէն:

Ան մարդոց մէջ պէտք է երեւի եւ դորձէ
իրրեւ հոգի եւ ոչ իրրեւ մարմին: Իր ար-
տաքին բոլոր շարժումներն ու արտայայ-
տութիւնները պէտք է բարացուցեն տիպա-
քային բարձրութեան հասած կրօնականը:

Ժողովուրդը այնքան ալ նկատողութեան

չ'առնել, թէ բարոյական ինչ տգեղութիւն կը ցուցադրեն իր երկրին առաջնորդները, գաղաւթները, զինուորականները կամ գանազան ստպարէզներու պատկանող մարդիկ։ Բայց կրօնաւորին ապրած կեանքը աւարկայ է ամենայուրջ ուշադրութեան և համայնք մը չի ներեր որ ան ունենայ ամենափոքր սայթաքում իր դործին մէջ, զայն միշտ կ'ուզէ տեսնել օրինակելի վարք ու բարբի մէջ։

ՏԻՐՈՋ ԸՆՏՐԵԱԼԸ

Հոգեւորականը ներկայացուցիչն է Աստուծոյ՝ մարդոց մէջ և մարդոց ներկայացուցիչն է Աստուծոյ առջեւ։

Հոգեւոր պաշտօնը թէև ծառայութիւն է բայց արհեստ մը չէ, և չկայ դործ մը մարդոց կողմէ կիրարկուած, որ ըլլայ անոր շափ սուրբ և աստուածահաճոյ։

Թաղաւորը մարմիններու կառավարիչ է, և հետեւաբար իր անձով ու գահով անցողական վախճան ունի։

Հոգեւորականը հոգիներու փրկութեան առաջնորդն է և հետեւաբար իր անձով ու պաշտօնով կ'ընդլայնէ յաւիտենականութիւնը։

Հոգեւորականին վրայ ամենէն մեծաքիւղ առաքինութիւնը կը նկատուի իր անբծութիւնը։ Եւ աստեղծողն արարչական այս թանկագին օժիտով է որ հոգեւորականը կ'արժեցնէ իր պաշտօնը, քանի որ ամենէն աւելի այդ զարդը կը յարմարի իր անձին ու տարազին։

Եկեղեցին սրբան ալ կ'ուզէ ու կը պահանջէ որ իր պաշտօնեան անբիծ ըլլայ հոգիով և մարմնով, նոյնքան ալ կ'ուզէ որ ան ըլլայ գաղտնի, հաւատքով և նուիրումով մատահութիւն ներշնչող մէկը։ Կ'ուզէ տեսնել կղերի սուրբ տարազին մէջ Աստուծոյ հարազատ պաշտօնեան և ոչ թէ այդ տարազին տակ արհեստով եկեղեցականը։

Նախընտրելի է, որ հոգեւորականը կարճատեւ քահանայադործութեան շրջան մը ունենայ տարիքի ու զիտութեան հասունութեան մէջ, քան թէ դեռատի հասակին մէջ հոգեւորապէս անպատրաստ մտնէ և-

կեղեցւոյ ծառայութեան մէջ և իր կեանքին բոլոր տարիները տնջնէ հոն, որպէս մակարոյժ մը եկեղեցւոյ մարմինն փակած։

Աստուծոյ զգացումով ապրող քրիստոնեան իր հոգեւոր հօր վրայ կ'ուզէ տեսնել աստուածայինը և ոչ թէ մարդկայինը, յաւիտենականը և ոչ թէ անցողականը։

ՎՍՏԱՀԷ ԱՆՈՐ

Հոգեւորականը քեզի համար թէ հայր է, թէ եղբայր, թէ բնակեր, թէ գաղաւթ և թէ պաշտպան։

Քեզի հետ է երբ կը ծնիս, երբ կը մկրտուիս, երբ կ'ամուսնանաս, երբ կը ծերանաս, երբ կը հիւանդանաս և երբ աչքերդ կը փակես նիւթական լուսին։

Դժբախտութիւն մըն է երբ կը հեռանաս անկէ կամ ան՝ չի մօտենար քեզի։

Եղիբ եղբայր մը անոր և մատահէ կեանքդ անոր փրկարար առաջնորդութեան։

Ան սրտակից խորհրդատու մըն է թէ վաքերն և թէ մեծին, թէ տղէտին և թէ ուսեային, թէ հաւատացեալին և թէ թերահաւատին։

Անոնց հետ կ'ուրախանայ ու կը տխրի, անոնց հետ կը պայքարի ու կը տառապի։ Կու տայ իր ժամանակը որեւէ ատեն, կը դռնէ իր հանդիսոր՝ երբ հիւանդ է, և ոչ մէկուն հանգչպ երես կը դարձնէ։

Աստուած երկրի վրայ հոգեւորականին մատահած է ամենաբարձր և ամենասուրբ պաշտօնը և կ'ուզէ որ ան ըլլայ հանրութեան մէջ օրէնք, ըլլայ սէր և ըլլայ տիպար մը քրիստոնէական առաքինութիւններու։

Ճշմարիտ հոգեւորականը օրհնութիւն մըն է քեզի համար, մեղաւորին համար, վշտահարին և նոյնիսկ ոճրագործին համար։

Հարազատ ներկայացուցիչը ըլլայ Աստուծոյ՝ երկրի վրայ, յաւիտենական փառք է սրբակեաց հոգեւորականին համար։

Անկեղծօրէն և մատահօրէն քայլ՝ անոր հետ, ո՛վ մարդ, երիտասարդ ըլլաս կամ ծեր, և հաւատա՛ որ դուն ալ հաւատարիմ հեռւորդ մը պիտի ըլլաս Քրիստոսի։

ՎԱՐԴԱՆ ՔՆՆՅ. ՏԻԼԿԷՐԵԱՆ